

01-01-2016

IN DE WINTER EXTRA AANDACHT

'De meeste dieren weten hoe ze de wintermaanden moeten doorkomen. Toch kunnen ze best wat hulp gebruiken'. Zo begint een artikel in het blad van de ASN Bank. Het valt op door de prachtige plaatjes die erbij staan. Bovenaan staat een schattig klein eekhoorntje en aan het einde een wollig konijn. Alle dieren staan met hun pootjes in de sneeuw en kijken ons een beetje hulpeloos aan. Als je dit ziet, weet je meteen: 'hier ga ik aan meedoen, ik wil ook helpen'. De tips die je kunt lezen, kun je gemakkelijk opvolgen. Geef knaagdieren bij kou extra stro om in te nestelen. Bied tijdens de vorstperiode nooit teveel voedsel aan. Probeer een vastgevroren kikker niet los te trekken, laat honden geen sneeuw eten. En zo nog veel meer. Het ene wat meer voor de hand liggend, het andere om van te leren. Ik vraag me af hoe het zou zijn als dit artikel net een beetje anders begonnen was. Er had kunnen staan: 'De meeste mensen weten hoe ze de wintermaanden moeten doorkomen. Toch kunnen ze best wat hulp gebruiken'. Eén woordje verschil en het hele verhaal had er anders uitgezien. Ik vind het wel een mooi uitgangspunt. We weten wel hoe we door de winter moeten, we zijn niet hulpeloos en ook niet totaal verloren. Maar een beetje ondersteuning is toch erg welkom. Voor een kerkgemeenschap is het een mooie exercitie om te bedenken hoe zo'n artikel over extra aandacht in de winter eruit zou zien als het over mensen ging.

We zouden kunnen melden dat mensen zo in elkaar zitten dat ze zich in principe goed kunnen redden. Ze kunnen zich aanpassen aan de kou en de duisternis. Ze kunnen zelfs aan de kalender zien wanneer de zon opgaat en ondergaat en weten dat de dagen vanaf 21 december lengen. Als je weet dat kou en duisternis een fase zijn die ook weer voorbij gaat, dan kun je er beter mee omgaan. Je hoeft niet bang te zijn dat het alsmäär kouder en donkerder wordt en het nooit meer goed komt. Dat zou pas echt een probleem zijn.

Dat principe kunnen we ook toepassen op het hele leven. Het kan mensen veel houvast geven als ze de overtuiging hebben dat kou en duisternis ook in overgankelijke zin een fase zijn die voorbij gaat. Kou en duisternis zijn dan het beeld van onrecht, oorlog, lijden en onmenselijkheid. Je zou je kunnen afvragen of die niet telkens erger worden en het nooit meer beter zal gaan. Maar als je dat in breder perspectief ziet, kijk je er anders naar. De kans om door geweld om het leven te komen is in de geschreven geschiedenis van de mensheid bijvoorbeeld nog nooit zo klein geweest als juist in onze generatie.

<h1 style="text-align: left;" align="center

Bovendien kennen de drie monotheïstische godsdiensten ook de overtuiging van de eindtijd. Ooit zal alles beter worden, dan komt de uiteindelijke gerechtigheid, dan wordt alles zoals het bedoeld was, geloven joden, christenen en moslims. De geschiedenis leeft toe naar Gods grote apotheose van liefde, vrede en geluk. Een dergelijk geloof laat je ook anders in het leven staan. Het is als een soort eeuwige lente die je kunt verwachten, ook als de huidige tijd soms beleefd wordt als kou en duisternis.

Ja, de meeste mensen weten hoe ze de winter door moeten komen, maar een beetje hulp kunnen ze best gebruiken. En ook als het over die hulp gaat, heeft een kerkgemeenschap wel wat te bieden. Extra aandacht is dan heel belangrijk. Door extra aandacht zie je waar mensen kou en duisternis ervaren, en kun je wat steun bieden. De steun aan dieren heeft de vorm van stro, voer, veiligheid en bescherming. De steun aan mensen heeft zo zijn eigen vorm.

Veiligheid en bescherming kunnen voor mensen een heel eigen invulling krijgen. Ook die kun je goed vinden in de tradities van alle levensbeschouwingen. Het hardst zoeken mensen naar houvast. De beste houvast in het leven is de overtuiging dat het leven de moeite waard is om geleefd te worden. De overtuiging dat het leven ergens over gaat, dat het niet zomaar een dom toeval is dat uitpakt op de manier die het lot bepaalt, is de mooiste vorm van bescherming en veiligheid die mensen kunnen vinden. Voor mensen een goede manier om de winter van zinloosheid en angst door te komen. In de winter extra aandacht. Voor ons kan dat betekenen dat we de overtuiging hebben dat elke periode van kou en duisternis toch uiteindelijk naar nieuw licht zal leiden, en dat het leven een doel heeft, dat we gewild zijn en ons leven goed kan zijn. Dat vertrouwen kunnen we goed gebruiken. Het brengt ons in de stemming waarmee het Hooglied bezingt

(2, 11-13): 'De winter is voorbij, het regent niet meer. Buiten bloeien de bloemen al, de vogels gaan weer zingen, overal hoor je de duiven. De vijgenboom heeft al vruchten, de wijngaard bloeit, het ruikt heerlijk. Sta vlug op, mijn liefste, mooi meisje, kom met me mee!'

Een winter vol warmte wens ik u toe en alle goeds voor het nieuwe jaar,
Irene Pluim

Overweging/Monica Bosman, 01-01-2016

Bron: historisch archief van www.protestants-sittard.nl,
Nieuwsid: 1472, Subitem: 233.

16-02-2016

DE (RADICALE) STAP NAAR DE ANDER

Met alle ophef rondom de vluchtelingen van de afgelopen tijd, vraag ik me het volgende af: Waar gaat het naar toe? Wat halen we ons op de hals? Kunnen we de stroom vluchtelingen wel aan? Wat moeten we met de heftige reacties waar niet meer naar elkaar wordt geluisterd? We hebben het op de tv zien gebeuren in Heesch, Steenberg, Geldermalsen, Purmerend, Utrecht Overvecht en Enschede.

Gezien de ontwikkelingen kunnen we het enerzijds hebben over de radicalisering van de Islam, maar anderzijds mogen we ook de vraag stellen: Radicaliseren we zelf niet? Want we zien het gebeuren bij de protesten en rellen rondom de AZC, vanuit de berichtgeving van de media, maar ook door de manier van communiceren via social media. Laatstgenoemde bieden ongekende mogelijkheden om mensen met elkaar te verbinden en eigen meningen bekend te maken. Maar bij het gebruik van social media speelt ook een asociaal aspect, want het kan tot verruwing en verharding leiden. Het kan het denken in categorieën van

zwart-wit en wij-zij versterken. Ook kan de indruk ontstaan dat niet naar de (democratische) meerderheid wordt geluisterd. En wie meningen of bedreigingen uit, kan onherkenbaar en anoniem blijven. Mensen zien elkaar en de ander niet meer in de ogen. Ze kunnen minder makkelijk op hun gedrag worden aangesproken. Vrijheid van meningsuiting kan (ongestraft) doorschieten naar respectloosheid, belediging, bedreiging van de andere en zelfs beschadiging van eigendom of personen, die anders leven. Wie anders is of anders denkt wordt, bedoeld of onbedoeld, onder druk gezet. Daarbij dreigen we belangrijke beginselen van onze democratie uit het oog te verliezen.

Dat maken de woorden van een 34 jarige vrouw uit Heesch duidelijk, die op 20 januari 2016 in Trouw (p.4) door Maarten van de Wier wordt geciteerd: Voor wie Facebook volgt, kwamen de rellen niet als een verrassing. Ik zie zo veel haatzaai-oproepen voorbijkomen. Mensen van buiten het dorp schreven dingen zoals: Als jullie resultaat willen zien, zullen jullie moeten rellen. Wij zijn er bijkom met je hele gezin. stond er ook. Zelf is ze voor de komst van een AZC, maar ze wil niet met haar naam in de krant. 'Ik ben soms verbaasd wat voor anti-AZC-berichten vrienden van mij liken.' In onze democratie gaat het o.a. om vrijheid van meningsuiting, de bescherming van minderheden en andere belangrijke mensenrechten. Dit is misschien het enige radicale gedachtegoed in onze westerse democratie. Maar laten we in alles niet vergeten dat het in ons land regelmatig goed gaat met de opvang van vluchtelingen! Zoals o.a. in Leeuwarden, Zwolle, Veghel, Borger-Odoorn, Borger (Drenthe) en Grootegast (Groningen). Ook heeft het onderzoeksbureau I&O Research in opdracht van het dagblad de Volkskrant aan kunnen tonen, dat een meerderheid van de Nederlanders open staat voor de opvang van asielzoekers zolang het goed wordt geregeld.

Als wij het over ons eigen geloof hebben: Hoe radicaal zijn wij zelf vanuit ons geloof? In Lucas 6,27-29 zegt Jezus het volgende (vertaling: Bijbel in gewone taal): Ik moet van je vijand houden. Wees goed voor de mensen die je haten. Spreek met respect over de mensen die je uitschelden. Bid voor de mensen die je slecht behandelen. Als iemand je een klap geeft, draai dan je hoofd naar de andere kant. Dan kan hij je nog een keer slaan. Als iemand je jas afpakt, geef hem dan ook je hemd. Dit is radicaal omdat het haaks staat op onze natuurlijke reactie: Ons eerste impuls is (zelf)verdediging en opkomen voor onze eigen belangen. Jezus brengt hier iets radicaal anders naar voren: De radicale liefde van God: Een soort tweede impuls die ons eerste impuls moet overwinnen.

In dezelfde lijn ligt voor mij de gedachte van Jezus, die we in Matteüs 25, 35-40.42-45 tegenkomen: Wie mensen in nood helpt, helpt Jezus. Wie mensen in nood uit de weg gaat, gaat Jezus uit de weg. Het radicale van ons geloof is dan het volgende: Omdat de ander ook geschapen is naar Gods beeld, ontmoet ik God of Jezus in de ander. Als ik naar onze situatie vandaag kijk, zeg ik dan: De ontmoeting met God, daar gaat het naar toe en dat halen we ons op de hals! Het ligt aan ons of wij het aankunnen!

Ook al klinkt dit alles niet voor iedereen als een werkbaar alternatief voor bommen om b.v. IS te bestrijden, het legt wel de vinger op een zere plek. Toponderhandelaar Jonathan Powell zegt het provocerend in een interview in Trouw van 25 januari 2016 (Verdieping, p.2) als volgt: Wie vrede wil in Syrië, moet praten met IS. Uiteraard zal er nog heel veel moeten veranderen, voordat de mensen daar de nodige stappen naar elkaar toe kunnen zetten! Waarbij vreedzame uitspraken van de Koran op waarde geschat moeten worden, zoals Koran 5,3: Als iemand een ziel doodt of verderf zaait in het land dan is het alsof hij de gehele mensheid heeft gedood en als iemand haar (de ziel) weer tot leven brengt dan is het als of hij de hele mensheid tot leven heeft gewekt.

Dit inzicht geldt ook dichtbij huis: We komen er niet als we langs elkaar heen leven en radicaliseren ten koste van de ander en elkaar. We moeten en mogen een stap zetten naar de ander. Als we elkaar werkelijk in levende lijve ontmoeten om naar elkaar te luisteren, zullen we in elkaars gezichten (de glans van) Gods aanwezigheid zien. Deze radicaliteit van een andere orde is heel actueel en biedt voldoende stof tot nadenken in de komende 40-dagertijd en Pasen. Want Pasen is: Gaan - en (radicale) stappen naar de ander zetten!

Een gezegende voorbereiding op het Paasfeest wenst
Ds. Joachim Stegink

Overweging/Hans Pelman, 16-02-2016

Bron: historisch archief van www.protestants-sittard.nl,
Nieuwsid: 1544, Subitem: 233.

03-05-2016

GOD IS HEILIG EN WIJ?

Bij het begrip "heilig" krijg ik in eerste instantie allerlei associaties als: groots, onaanraakbaar, volmaakt. En dan is die vraag niet zo moeilijk. God is heilig en wij? Niet dus. Nu ben ik zelf niet met de "vreeze des Heeren" opgevoed, maar het benadrukken van de "heiligheid van God" -en in sommige kringen gaat dat heel ver- kan een enorme afstand creëren en misschien ook wel angst oproepen of een constant gevoel van tekort schieten. God is heilig. De wereld is "onheilig", en ik.. ben maar een mens, ik.. ben klein, geneigd tot.

Oudere kerkmensen zijn ermee groot geworden. De gedachte dat de mens geneigd is tot alle kwaad
Ik heb daar altijd al moeite mee gehad. Niet alleen om dat deze gedachte voor mij wel een erg grote tegenstelling tussen God en mens creëert, een haast niet te overbruggen afstand. Maar zeker ook omdat het volgens mij veel bijbels en in ieder geval stimulerender is om te zeggen: de mens is geneigd tot veel goeds. Want de bijbel beschrijft ons hoe er (blijkbaar) zoveel aanknopingspunten zijn in de mens, in de wereld, dat God steeds weer een nieuw begin wil maken. En zich niet verre houdt van mens en wereld, maar daarin wil wónen.

We vieren binnenkort het Pinksterfeest, de vijftigste dag na Pasen. En dan vieren we niet hoe onheilig mensen zijn, tegenover de heiligheid van God. Maar dan vieren we hoezeer mensen alle moeite waard zijn. Hoezeer God door zijn Geest mensen in vuur en vlam wil zetten, voor het goede, de zachte krachten.

Ja, dat onheilige machten vrij spel lijken te hebben, ook vandaag de dag, is de ervaring van velen. Onrecht en oorlog hebben vaste voet aan de grond gekregen in onze wereld. Wat te denken van al die mensen, van heel jong tot oud, die situaties van tekort ontvluchten: tekort aan veiligheid en vrede, tekort aan zekerheid, tekort aan bestaansrecht.

Ooit was er een chaos, waarover de Ruach, de adem van God zweefde. Waardoor de schepping gebeurde, de ordening. Zo beschrijft ons het begin van Genesis. Maar al vrij snel lezen we in hetzelfde boek dat de ordening weer wordt doorbroken. De mens geniet van de schepping, maar geniet té zeer, gaat té ver in het claimen, neemt té veel ruimte voor zichzelf in beslag. De mens volgt de aanwijzingen van de Schepper God niet op. En dan?

In de ochtendliturgie van de Ionagemeenschap staat een gebed om vergeving in bewoordingen die mij erg aanspreken. Het wordt zo ingeleid: Laten we in stilte onze fouten onder ogen zien en ons realiseren hoe kwetsbaar we zijn. En na een korte stilte wordt er dan uitgesproken door eerst de voorganger en daarna de gemeenschap:

Voor God en met Gods mensen belijd ik mijn gebrokenheid: mijn eigen leven doe ik tekort, anderen doe ik geen recht en ik beschadig de schepping. Waarop er vervolgens klinkt:

Moge God je vergeven, Christus je vernieuwen en de Geest je doen groeien in liefde.

Dat de Geest een niet te onderschatten waarde heeft, laat ons juist het Pinksterverhaal zien. De evangelisten schetsen ons een beeld van een groep leerlingen die iets bijzonders hebben meegemaakt, in de nabijheid van Jezus, maar geen vervolgstappen weten te zetten. Tótdat..!

Op de dag van het Pinksterfeest, zo lezen we, waait er die onzichtbare kracht, die zich laat vóelen, laat ervaren. Die het hele huis vult, en oplucht, en laat opademen. Op die dag verschijnen er vlammen, verschijnen er vuurtongen bij de leerlingen van Jezus. Op ieder hoofd één: als ware het: jij, doe maar mee, in jouw eigenheid. Ze voelen het, ze worden geraakt, aangeraakt. Iets in hen komt (weer) tot leven, inspireert hen en brengt hen in beweging. Op die dag worden de tongen van de leerlingen los gemaakt, zodat ze van zich doen horen.

Waarover ze spreken? Het zullen verhalen over Jezus zijn. Over hoe hemel en aarde elkaar kunnen raken, wanneer er beweging komt, grenzen doorbroken worden. Wanneer ik en de ander ruimte maken voor elkaar. Wanneer wezen en weduwen, vluchtelingen en vreemden opgenomen worden. Het zullen verhalen zijn over hoe God bondgenoten zoekt. En mens en schepping wil heiligen. Dat wil zeggen, dat God niet verwacht dat een mensenleven volmaakt is, maar met vallen en opstaan, in alle eerlijkheid gericht is op het goede.

En de leerlingen spreken zuiver, ieder hoort hen in de eigen taal. Geen barrières. Nu eens niet dat vele door elkaar heen en langs elkaar heen praten. Nu eens begrip. De ander anders laten zijn en toch verstaan. Het zal één grote chaos geweest zijn op dat marktplein, maar toch is het een verhaal van verandering. Immers, het gaat hier om Gods adem, Gods Ruach, Gods Geest, die schept en herschept. Die aanvuurt, in beweging brengt. Die liefde veroorzaakt, die zicht geeft, schoon waait, reinigt. Die mededogen brengt, vruchten voortbrengt. Een vonk tot vuur aanwakkert, de hoop levend houdt.

Het gaat hier om Gods Geest die niet onder woorden te brengen is, tenzij in de taal van de poëzie en verbeelding. Maar die wel is te ervaren, tot op de huid, tot in het hart. En om Wie we kunnen en moeten bidden. Want bidden is: ons openstellen, ontvankelijk zijn, verwachten, verlangen, ruimte geven..

Voor mij is het Pinksterfeest het ultieme feest waarop mensen geheiligd worden. Niet heilig dus in de zin van volmaakt en groots, onaanraakbaar. Maar heilig als bijzonder, apart gezet. Met veel potentie, veel mogelijkheden. De mens als bondgenoot van God.

Met Pinksteren gaat het om Gods Geest. En God is heilig. En wij?
Ds.Irene M. Plum

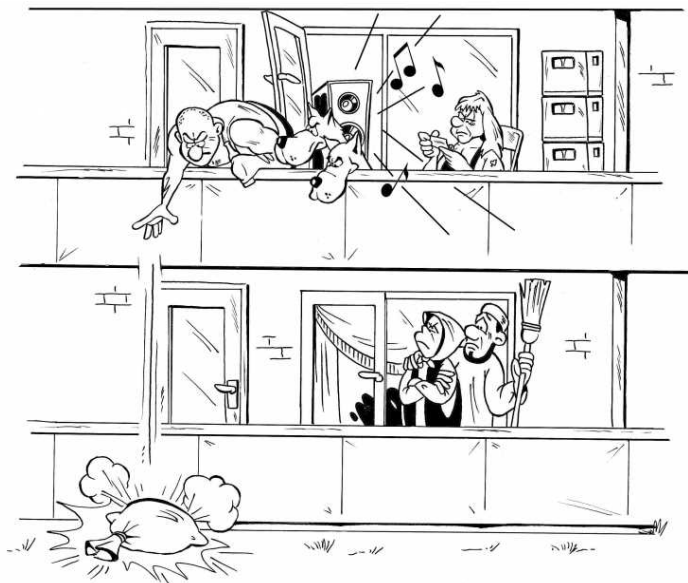
Overweging/Gerdien Zwartkruis, 03-05-2016

Bron: historisch archief van www.protestants-sittard.nl,
Nieuwsid: 1710, Subitem: 233.

01-07-2016

BUREN

In een interview met de misdaadjournalist Peter de Vries ging het over diens jeugd. Hij vertelde dat hij was opgegroeid in het keurige Amstelveen. In dat interview liet hij doorschemeren geen gemakkelijk baasje geweest te zijn. Van tijd tot tijd haalde hij kattenkwaad uit met zijn kornuiten. Met als gevolg dat de politie geregeld op de stoep stond bij zijn ouders. En de eerste reactie van zijn moeder was steevast: "Oei, wat zullen de burens wel niet denken?" In datzelfde interview noemde Peter de Vries de naam van Cor van Hout, met wie hij bevriend was geraakt. Cor van Hout was één van de Heinekenontvoerders. Cor van Hout groeide op in de toentertijd verpauperde Amsterdamse Kinkerbuurt. Al jong kwam hij op het verkeerde pad terecht. Wijkagenten beklagden zich geregeld bij zijn ouders. Bij een vervelende deur in een grauw trappenportaal hoorden zij de agenten aan over de criminele daden van hun zoon. Wanneer die agenten weer vertrokken waren, gingen meteen de deuren van de burens open die nieuwsgierig vroegen: "Wat moesten die kolerelijers hier?"

Over burens gesproken, het maakt kennelijk nog wel wat uit in wat voor buurt of wijk je woont. In het ene geval is er schaamte voor de burens en houd je ze liever op afstand. In de andere situatie vormen de burens een verbond van solidariteit. Met burens hebben we vrijwel allemaal te maken. Je burens kies je niet uit. In tegenstelling tot je vrienden. Als burens ben je tot elkaar veroordeeld. En moet je rekening houden met elkaar. Voor burgemeester Aboutaleb van Rotterdam is vertrouwen een kernthema in zijn werk. Hij vraagt vaak aan de inwoners van zijn stad of mensen de sleutel van hun burens hebben. Dat is beduidend minder dan vroeger, constateert hij. Het geven van je huissleutel is een opperste vorm van vertrouwen. Dat valt tegen in Rotterdam, concludeert hij. Dus is er nog veel werk te verzetten. Sommige burens kennen elkaar amper, laat staan dat ze bij elkaar over de vloer komen. Je groet elkaar (of niet eens) maar dat is het dan ook. Van belang is dat je in harmonie met elkaar samenleeft in de flat of in de straat waarin je woont. Helaas komt het voor dat verhoudingen met de burens onder druk staan vanwege bijvoorbeeld geluidsoverlast. Of een overhangende boom. Of een schutting die een paar centimeter te ver is neergezet. Het tv-programma "De rijdende rechter" toont aan dat emoties hoog kunnen oplopen als burens een meningsverschil hebben. De meerderheid van de Nederlanders is evenwel positief over hun burens. Als er iets is, dan kan ik rekenen op mijn burens, wordt vaak gezegd. Of: we komen niet bij elkaar over de vloer, maar in vakanties geven we de sleutel bij elkaar af.

Burens kunnen van grote betekenis voor elkaar zijn. Zeker in moeilijke tijden. Het zijn de kleine dingen die het verschil maken: even kijken of de buurman de gordijnen al open heeft. Of voor de buurvrouw de vuilnisbak bij de weg zetten. Of in de winter de oprit sneeuwvrij maken.

Wat wel eens als moeilijk wordt ervaren is wanneer de burens onze taal niet spreken. Maar ook al kan ik niet met ze spreken, zei een ouder iemand, ze dragen wel mijn boodschappen de trap op.

Het woord burens komen we echter niet vaak tegen in de Bijbel. Het woord naaste des te meer. Als er iemand je naaste is, dan wel je burens. Die wonen letterlijk naast je. En in de Bijbel vinden we op talloze plekken handreikingen hoe je je burens dient te benaderen en te behandelen.

Denk maar aan die tien bekende geboden. Eén ervan luidt: Je zult je zinnen niet zetten op het bezit van je naaste. Van je burens. Blijf met je vingers af van zijn of haar huis. Blijf met je vingers af van je buurvrouw. Of van de buurman.

Behandel je naaste, je burens, zoals je zelf behandeld wilt worden.

En een ander gebod zegt: Leg geen vals getuigenis af tegenover je naasten. Je burens. Lieg niet over hem of haar. Klets niet over hem of haar. Roddel niet over hem of haar.

Tijdens de startzondag vorig jaar in september was het onderwerp: Goede burens vanuit verschillende invalshoeken hebben we naar het thema gekeken. Maar goed zijn met je burens is niet een kwestie van alleen de startzondag. Burens is iets van alle dagen en alle seizoenen. Bij burens draait het om goede verhoudingen. Om het tonen van belangstelling. Om meelevens met elkaar. Om het bieden van een helpende hand. Als we dat doen zijn we volop Bijbels bezig.

Een mooie omschrijving van een goede buur vind ik de in brief van Paulus aan de Filippenzen:

Laat iedereen u kennen als een vriendelijk mens.

Dominee Pier Prins

Vervolg van: BUREN

Overweging/Hans Pelman, 01-07-2016

Bron: historisch archief van www.protestants-sittard.nl,
Nieuwsid: 1799, Subitem: 233.

01-07-2016

LUISTEREN: BOEIEND!

Wanneer heb je voor het laatst heel goed geluisterd? Echt heel goed met alle aandacht? Als je arts bent, heb je misschien heel goed geluisterd naar longen of een hart. Als je patiënt bent, heb je misschien heel goed geluisterd naar wat je te wachten staat. Als je leidinggevende bent, hoor je misschien heel goed wat de sterke kanten van je medewerkers zijn en als je in een team werkt, hoor je vast goed wat jouw taak en verantwoordelijkheid is.

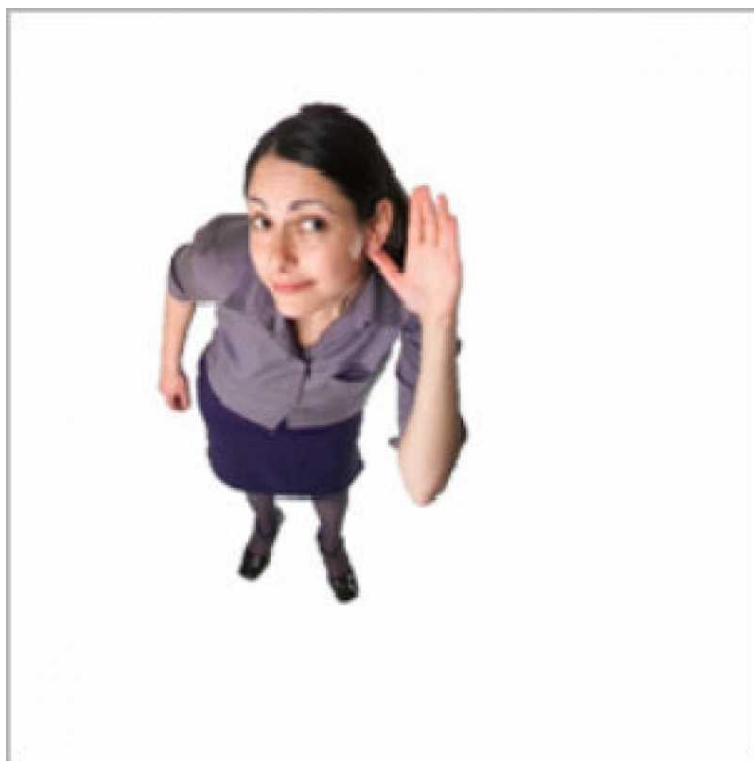
In de regel van kloosterstichter Benedictus is luisteren heel belangrijk. Luisteren is belangrijk voor alle monniken, maar het belangrijkste voor de abt. Wie de leiding in het klooster heeft, moet nog beter luisteren dan alle anderen. Hij moet met alle aandacht luisteren naar wat er leeft in de gemeenschap, hoe het met de monniken gaat en wat er belangrijk is voor een goede gang van zaken. Terwijl we gewend zijn dat luisteren vooral iets voor ondergeschikten is, zien we hier het omgekeerde.

Luisteren helpt heel erg. Je kunt je voorstellen dat een patiënt er veel beter van wordt als iemand naar hem of haar luistert en daardoor alle aandacht heeft voor wat er werkelijk leeft en speelt. Je kunt je ook voorstellen dat een verpleegkundige of arts heel blij is als iemand luistert naar de uitleg die hij of zij geeft. In de wisselwerking van de aandacht van de een voor de ander kan er iets goeds gebeuren.

Als mensen bidden, speelt luisteren ook een belangrijke rol. Psalmen en andere gebeden beginnen ook wel eens met het 'Luister naar ons bidden, God!' Alsof je eerst ervoor wilt zorgen dat je alle aandacht van de Eeuwige hebt, doe je eerst maar eens een duidelijke oproep: 'Luister'. En als mensen soms met alle vurigheid bidden en toch niet krijgen wat ze verlangen, zeggen ze: 'Waarom luistert God niet?' Van God mag je toch alle aandacht verwachten?

Pas geleden las ik de levensbeschrijving van een monnik. Ik heb er een prachtige zin uit onthouden. 'Hoe kun je verwachten dat God naar je luistert als je dat zelf niet eens doet?' Dat zou wel eens de meest vergeten vorm van luisteren kunnen zijn: luisteren naar jezelf. Is de altijd gehaaste, drukke mens, vergeten naar zichzelf te luisteren? En hoe is het met die oudere die er zo onder lijdt dat hij of zij niet meer voor anderen kan zorgen en voor ze kan klaarstaan? Vergeten naar zichzelf te luisteren? Het zelf kan wel eens iets heel boeiends te melden hebben, als je er echt met alle aandacht naar luistert. Probeer het maar eens, want 'hoe kun je verwachten dat God naar je luistert als je dat zelf niet eens doet?'

Ralf Smeets, geestelijk verzorger

Overweging/Hans Pelman, 01-07-2016

Bron: historisch archief van www.protestants-sittard.nl,
Nieuwsid: 1801, Subitem: 233.

01-10-2016

IK + ZIJ = WIJ

We zijn het inmiddels gewend om aandacht en ruimte te geven aan ons "ik". Het is belangrijk en mooi dat we de mogelijkheid krijgen en hebben ons zelf te ontdekken en te ontplooiën. Ook onze kinderen krijgen volop de gelegenheid. Het is geweldig om te zien en te ervaren wat allemaal mogelijk is. Ik denk dat het uniek is in de geschiedenis dat zo veel mensen deel hebben aan deze ontwikkelingen. Er is best reden om daar dankbaar voor te zijn. Maar toch zijn er momenten waar ik mijn vraagtekens zet bij onze "ik" gerichtheid.

Ik zie hoe het gewone ik onder druk komt te staan door het bijzondere ik. Door tv-programma's als Idols of Holland Got Talent ligt de lat hoog. De maatstaf is niet meer het gewone, maar het bijzondere. Dat geldt ook voor social media. Het gewone leven is niet meer hip genoeg, is saai en verdient geen aandacht. Niet alleen de jonge generatie voelt de pres(en)tatiedruk en helaas is niet iedereen even goed tegen de druk opgewassen.

Ik zie ook dat het ik kan worden. Dan heeft het eigen gevoel, de eigen visie voorrang en mag niet door anderen aan de kant worden geschoven. De meest botte uitspraken krijgen op social media ondersteuning. Het roept het idee op dat een meerderheid deze gedachten deelt en het wordt als toestemming ervaren om de grenzen van fatsoen en respect te overschrijden. Voor nuanceren en luisteren naar de ander is weinig tot geen ruimte.

Verder zie ik dat het grote ik een rol speelt. De afgelopen jaren heeft de gedachte eigen volk eerst steeds meer ruimte gekregen. Dat komt naar voren in de krampachtige omgang met vluchtelingen in ons eigen land, maar speelt ook bij een groot deel van de Oost-Europese landen en bij de Brexit een rol. Wat deze drie vormen van ik denken gemeenschappelijk hebben, is het feit dat ze naar binnen zijn gericht en verbonden zijn met een zij denken. Het ik kan druk en frustratie voelen omdat het zich van de zijgroep buitengesloten voelt, terwijl dat niet de bedoeling is. Er kan ook de bewuste keuze spelen dat het ik niet bij de zijgroep wil horen, zodat zij buiten het eigen gezichtsveld vallen. En degene, die niet bij mijn ik groep horen, kunnen als bedreigend worden ervaren. Zij bopen onzekerheid en angst op. Het ik wil zichzelf beschermen, sluit zich af. Harten en grenzen gaan dicht letterlijk. Voor mij is de vraag of er een ik denken mogelijk is dat niet alleen op zichzelf gericht is en alles wat daarbuiten valt als zij ziet. Iets wat ons ik denken overstijgt en een wij denken mogelijk maakt. Een extra dimensie. Voor mij speelt daarbij het geloof in God en Jezus een belangrijke rol. Het gaat daarbij om een externe dimensie, die van buiten op me afkomt en aan mijn ik raak. Deze dimensie roept me en geeft me de kracht om me niet in mijn ik denken op te sluiten, maar me te openen voor het wij denken.

Ik denk daarbij aan volgende bijbelteksten: Jesaja 25,6-8: Op deze berg richt de Heer van de hemelse machten voor alle volken een feestmaal aan: uitgelezen gerechten en belegen wijnen. Op deze berg vernietigt Hij het waas dat alle volkeren het zicht beneemt, de sluier waarmee alle volken omhuld zijn. Voor altijd doet Hij de dood teniet. God, de Heer, wist alle tranen van elk gezicht.

In Matteüs 25,35-45 maakt Jezus duidelijk: wie iemand te eten geeft die honger heeft, te drinken wie dorst heeft, een vreemdeling opneemt, een naakte kleedt, een zieke verzorgt, een gevangene bezoekt, die heeft dit voor Hem gedaan. Want Alles wat jullie gedaan hebben voor één van de onaanzienlijksten van mijn broeders of zusters, dat hebben jullie voor mij gedaan. Paulus schrijft in 1.Korintiërs 12,12-13: Een lichaam is een eenheid die uit vele delen bestaat; ondanks

hun veelheid vormen de delen samen één lichaam. Zo is het ook met het lichaam van Christus. Wij zijn allen gedoopt in één Geest en zijn daardoor één lichaam geworden, wij zijn allen van één Geest doordrenkt, of we nu uit het Joodse volk afkomstig zijn, of we nu slaven of vrije mensen zijn.' Dat sluit aan bij de gedachten van Prof. De Maeseneer uit Leuven (uitgesproken op 8 april tijdens de Euregionale Conferentie 2016 in Herzogenrath en weergegeven in een verslag in het mei-nummer van het kerkblad *Dieluik* van de Parkstadgemeenten, geschreven door ds. Sophie Bloemert, ds. Ko van de Lagemaat, Ruud Otten en Ada Hagreis.)

'Het evangelie roept ons op tot radicale liefde voor onze medemens. Maar onze christelijke deugden zoals gastvrijheid, barmhartigheid of geweldloosheid lijken ons ook kwetsbaar te maken. Zij hebben alleen zin als wij erop kunnen en durven vertrouwen dat in de chaotische werkelijkheid verhaallijnen van hoop te vinden zijn. 'Het draait om het vertrouwen dat in de wereld mogelijkheden aanwezig zijn om deel te nemen aan het Goede dat wil doorbreken. Het Goede kan alleen gerealiseerd worden, kan blijven bestaan, als het gedeeld wordt, gemeenschappelijk genoten wordt. Waar een overdosis angst leidt tot een blikvernauwing waardoor de ander gereduceerd wordt tot een bedreiging, is het de uitdaging om een nieuw *wij*-perspectief te ontwikkelen. Dan vormt het welzijn van de ander geen bedreiging meer. Dan kun je alleen maar genieten als anderen er ook in kunnen delen. Het gaat daarbij niet om een win-win situatie waarbij elke partij uit eigenbelang iets toegeeft aan de andere partij, maar om het inzicht dat je een gemeenschappelijk doel alleen maar ten volle kunt realiseren als iedereen eraan deelneemt'. Het maakt voor mij duidelijk, dat geloven niet vrijblijvend is. Het vraagt de nodige bezinning, aandacht voor verandering in denken en doen. Voor mij gebeurt dat, doordat ik open ben en blijf voor de extra en externe dimensie van mijn leven. Dat houdt openheid in naar God toe en naar mensen, zodat ik + zij = wij wordt. Ik wens ons allen gezegende *wij*-ervaringen! Hartelijke groeten, Joachim Stegink

Joachim Stegink/Monica Bosman, 01-10-2016

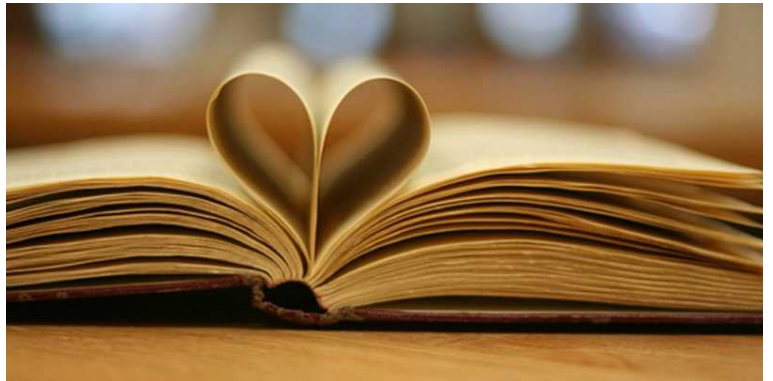
Bron: historisch archief van www.protestants-sittard.nl,
Nieuwsid: 1875, Subitem: 233.

01-12-2016

ADVENT- EN KERSTMOEDERS

Toeval of niet, de laatste jaren is een aantal Nederlandse boeken verschenen over moeders. Zo schreef Maarten 't Hart een boek over zijn moeder nadat ze was overleden. Hij beschrijft zijn moeder Magdalena (zo luidt ook de titel van zijn boek) als een streng gelovige vrouw met uitgesproken opvattingen. De rode draad in de biografie is haar ziekelijke jaloezheid. Ze leefde permanent in de waan dat haar man, de vader van Maarten 't Hart, voortdurend vreemd zou gaan, terwijl er werkelijk niets aan de hand bleek te zijn.

Een tweede boek over een moeder komt uit de pen van Adriaan van Dis, getiteld: "Ik kom terug". Uit zijn beschrijving blijkt dat de verhouding met zijn moeder vaak gespannen is. Adriaan van Dis portretteert zijn moeder als grillig, afstandelijk en vaak ook als harteloos. Een derde boek waarin het gaat over een moeder, is afkomstig van de schrijver van Jan Siebelink, "Margje" geheten. Tien jaar geleden heeft deze schrijver al een boek over zijn vader doen uitkomen: "Knielen op een bed violen", het meest verkochte boek sinds de tweede wereldoorlog en nog niet zo lang geleden is er een bioscoopfilm van dit boek gemaakt. "Knielen op een bed violen" is het verslag over een vader die in

de ban is geraakt van een loodzwaar, somber makend geloof. In Margje staat niet de godvrezende vader maar de wereldse moeder in het middelpunt. Jan Siebelink beschrijft haar als een krachtige, intelligente zelfstandige vrouw met een grote zorg voor haar man en haar gezin. In dit rijtje boeken past ook "Ma", geschreven door de van de televisie bekende sportcommentator en voetbalkenner Hugo Borst. Het is een boek dat handelt over zijn zwaar dementerende moeder in het verpleeghuis. Hugo Borst beschrijft liefdevol hoe zijn moeder steeds verder geestelijk afglijdt. In genoemde boeken zijn het zonen die herinneringen ophalen aan hun moeder. En opvallend daarbij is hun openheid, zowel negatief als positief. Soms dacht ik bij die openheid wel, moet ik als buitenstaander al die (intieme) wetenswaardigheden tussen moeder en zoon te horen krijgen? Nu is het opvallend dat in de advents- en kerstverhalen ook moeders een hoofdrol spelen. Een jonge vrouw en iemand op leeftijd. Maria en Elizabeth. Veel weten we niet over deze twee. Want hun zonen hebben geen geschriften over hen nagelaten. Advent en kerst zijn ondenkbaar zonder vrouwen en moeders. Zij zijn het die de belofte uitdragen en waarmaken. De belofte van het nieuwe leven. Van het nieuwe begin. Vooral in en door Maria krijgt die eeuwenoude belofte handen en voeten. Gods belofte die vlees en bloed wordt door de geboorte van de Messias. Zonder Maria geen Messias. Een man komt er niet aan te pas. Jozef staat aan de kant. .

Of Maria nu zo blij was met deze zwangerschap? Ze was immers nog zo jong. En toch was er voor haar geen groter eer dan de moeder te worden van een kind dat recht en vrede zal brengen. Uiteindelijk was het haar eigen vrije beslissing om moeder te worden. En die keuze lag niet voor de hand. Ze was immers ongehuwd. En ongehuwd zwanger worden, daar stond straf op. In het ergste geval stening. Gelukkig redt Jozef haar eer door met haar te trouwen. Jozef mocht dan op een zijspoor gerangeerd zijn, maar doordat hij Maria als zijn vrouw aanvaardt, komt hij weer in beeld. Daarmee stelt hij Gods verhaal met deze wereld veilig

Als moeder van de Messias wordt Maria in de christelijke traditie de moeder aller moeders genoemd. Maria kennen we vooral als de advents- en kerstmoeder, zonder wie de Messias niet ter wereld zou zijn gekomen. Vol vreugde en in dankbaarheid ontvangt Maria haar kind dan ook en heet het welkom, ook al zijn de omstandigheden verre van ideaal. En met Maria denken we vandaag ook aan al die moeders, die zorg dragen voor hun kinderen. Aan moeders die er alleen voor staan. Aan moeders die het financieel amper redden om hun gezin draaiende te houden. Aan moeders die geen erkenning krijgen voor wat ze doen. En aan moeders die geen rechten hebben en ondergeschikt zijn. Er zijn slechts weinig moeders, wier leven door één van hun kinderen geboekstaafd worden. Belangrijk is dat al die moeders gezien en erkend worden.

Pier Prins

Overweging/Monica Bosman, 01-12-2016

Bron: historisch archief van www.protestants-sittard.nl,
Nieuwsid: 2052, Subitem: 233.